ETIOPIA

NARODY I GRUPY ETNICZNE

Sytuacja Oromo

DPU-WIKP-424/618/2025
27.10.2025

Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia UDSC

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat aktualnej sytuacji grupy etnicznej Oromo w Etiopii. Czy członkowie tej grupy etnicznej są zagrożeni represjami ze strony etiopskich władz? Czy Oromo są prześladowani w Etiopii?

INFORMACJE PODSTAWOWE

LICZEBNOŚĆ I MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Etiopia jest krajem zróżnicowanym etnicznie i językowo. W kraju tym mieszka ponad 80 różnych grup etnicznych, które posługują się około 100 językami.[1][2]

Lud Oromo stanowi największą grupę narodowościową w Etiopii, liczącą około 35% całego społeczeństwa.[3] Tendencje demograficzne wskazują, że procentowy udział Oromo stale rośnie, dominując nad drugą co do wielkości grupą etniczną w Etiopii - Amharami.[4]

Oromo nazywają tereny, na których żyją Oromią. Tradycja ustna wskazuje, że wywodzą się z południowo-wschodnich krańców tej krainy, z żyznej doliny Madda Walaabu, obecnie znajdującej się w regionie Baale.[5]

Etiopia podzielona jest na stany według zasady etnicznej. Największe zwarte skupiska Oromo znajdują się w stanie Oromo, ale Oromo zamieszkują także inne stany, jak również inne kraje jak Kenia czy Somalia.[6]

Stan Oromia jest podzielony na 20 jednostek administracyjnych: Arsi, West Arsi, Bale, Borena, East (Misraq) Hararghe, West (Mirab) Hararghe, East (Misraq) Shewa (Shoa), North (Semien) Shewa, West Shewa, West (Mirab) Shewa, East (Misraq) Welega (Wollega), Horo Guduru Welega, Kelem Welega, West (Mirab) Welega, Guji, Illubabor, Jimma, Adama Special Zone, Jimma Special Zone, Oromia Special Zone otaczająca stolicę Addis Ababę.[7]

[1] DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade),Country Information Report Ethiopia, 12.08.2020, https://www.ecoi.net/en/document/2043025.html

[2] UKHO (UK Home Office), Country Policy and Information Note Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army[Version 1.0], 03.2022, https://www.ecoi.net/en/document/2069997.html

[3] DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade),Country Information Report Ethiopia, 12.08.2020, https://www.ecoi.net/en/document/2043025.html

[4] Atlas of Humanity, Ethiopia, Amhara People, https://www.atlasofhumanity.com/amhara

[5] African Journals Online, Ethiopian Journal of the Social Sciences and Humanities, https://www.ajol.info/index.php/ejossah/article/view/84373

[6] UKHO (UK Home Office), Country Policy and Guidance Note Ethiopia: Oromos[Version 3.0], 11.2019, https://www.ecoi.net/en/file/local/2020251/ETH CPIN Oromos Archive.pdf,

[7] UKHO (UK Home Office), Country Policy and Guidance Note Ethiopia: Oromos[Version 3.0], 11.2019, https://www.ecoi.net/en/file/local/2020251/ETH CPIN Oromos Archive.pdf,

Jedynie niewielka część Oromo mieszka w miastach. Wedle spisu powszechnego z 2007 r., w Addis Abebie, którą dookoła otacza prowincja Oromia, ludność Oromo stanowiła do niedawna niecałe 20% ludności.[8][9]

W drugim co do wielkości mieście, Dire Dawa, graniczącym ze stanem Oromia, ludność Oromo stanowi około 33%.[10]

JĘZYK I ALFABET

Oromo posługują się językiem zwanym afaan Oromo lub Oromiffaa. Obecnie do zapisu tego języka używany jest alfabet łaciński.[11]

Historycznie językiem nauczania w szkołach był tradycyjnie język amharski, dlatego osoby, które mają wykształcenie formalne lub mieszkają w miastach, znają na ogół także amharski. Ludzie niewyedukowani, mieszkający w regionach wiejskich, posługują się tylko Oromiffaa. Niektórzy Oromo mogą znać także inne języki regionalne – tigrinia, somali, arabski lub swahili. Angielski znają osoby bardzo dobrze wykształcone.[12]

RELIGIA

Wśród Oromo rozpowszechnione są trzy religie: islam, chrześcijaństwo i szczątkowo religia tradycyjna, która jednak funkcjonuje jako podbudowa kulturowa także wśród społeczności chrześcijańskich i islamskich.[13]

Tradycyjną religią Oromo jest wiara w boga Waaqayoo. Jest to religia zasadniczo monoteistyczna, w której Waqaa jest stwórcą, źródłem życia, wszechobecny, nieskończony, wszechmocny, czysty, sprawiedliwy. Emanacją Waqaa są bóstwa-święci, zwani ayyaana. Pośredniczącymi między bogiem a ludem Oromo są kapłani Qaallu i kapłanki Qaafitti. Podobnie jak w innych religiach, wierni odwiedzają świątynie poświęcone różnym ayyaana, modlą się, także używając do tego celu tańców transowych, rozpowszechnione są pielgrzymki. W religii Oromo widać wyraźne wpływy chrześcijaństwa i islamu, z którymi Oromo mieli kontakt od co najmniej 1000 lat.[14][15]

Do dzisiaj niewielka grupa ludności nadal wyznaje religię Waaqayoo, jednak większość przyjęła islam (48%) lub chrześcijaństwo (30% wyznawcy etiopskiego

[8] Shinn D., Ofcansky T.; Ethiopia Historical Dictionary; 2013

[9] Ethiopian Demography and Health, http://www.ethiodemographyandhealth.org/AddisAbaba.html

[10] Diriba, Bereket, Urban contestation in Dire Dawa City, RVI (Rift Valley Institute), 2025, https://riftvalley.net/wp-content/uploads/2025/01/Urban-Contestation-in-Dire-Dawa_FINAL.pdf

[11] Advocacy 4 Oromia, Oromia: Oromo Culture, https://advocacy4oromia.org/oromia/oromia-oromo-culture/

[12] Advocacy 4 Oromia, Oromia: Oromo Culture, https://advocacy4oromia.org/oromia/oromia-oromo-culture/

[13] UKHO (UK Home Office), Country Policy and Guidance Note Ethiopia: Oromos[Version 3.0], 11.2019, https://www.ecoi.net/en/file/local/2020251/ETH CPIN Oromos Archive.pdf,

[14] African Journals Online, Ethiopian Journal of the Social Sciences and Humanities, https://www.ajol.info/index.php/ejossah/article/view/84373

[15] Advocacy 4 Oromia, Oromia: Oromo Culture, https://advocacy4oromia.org/oromia/oromia-oromo-culture/

kościoła prawosławnego, 18% protestanci). Islam rozpowszechnił się w regionie częściowo dlatego, że był formą sprzeciwu wobec dominacji etiopskiej.[16]

INNE CZYNNIKI WYRÓŻNIAJĄCE GRUPĘ

Imiona. Tradycyjnie ojciec wybiera imiona dzieci Oromo, ale matka ma duży wpływ na nadanie imienia córce rodziny. W kulturze Oromo każda osoba ma jedno główne imię, swoje imię nadane. Członkowie rodziny często nadają im inne osobiste "*imiona miłości*". W tradycji Oromo nie ma formalnych wymogów religijnych dotyczących nadawania imion dzieciom. Imię nie ma również nieodłącznego znaczenia religijnego. Należy również powiedzieć, że imiona Oromo mają znaczenie, jakby przekazywały życzenia sukcesu, mądrości i dobrobytu przez pokolenia. Na przykład, najpopularniejsze imiona Oromo to Ibsaa dla mężczyzn i Ibsituu dla kobiet, oba oznaczające "światło". Drugie imię jest głównym imieniem ich ojca, a trzecie imię to zazwyczaj imię dziadka ze strony ojca.[17].

System społeczny. Oromo trudnią się tradycyjnie głównie rolnictwem, a cechą charakterystyczną i podstawą ich organizacji społecznej jest system Gadaa. Polega on na tym, że cała społeczność podzielona jest na różne grupy, zależne od wieku, którym przydzielone są różne funkcje i zadania społeczne. Awans z jednej grupy do kolejnej następuje co 8 lat. System Gadaa reguluje życie religijne, społeczne, polityczne i ekonomiczne całej wspólnoty. Z systemem tym wiąże się cała organizacja plemienna, system wyborczy i prawo głosu w strukturach władzy plemiennej. Wraz z kolonizacją i zmianami cywilizacyjnymi doszło jednak do spadku znaczenia Gadaa, a nawet jego zaniku. System nie zdołał dopasować się do sposobu funkcjonowania administracji etiopskiej i został zakazany, nawet w swoim rytualnym, ceremonialnym aspekcie.[18]

POCHODZENIE I POWIĄZANIA Z LUDNOŚCIĄ Z INNYCH PAŃSTW

Lud Oromo (l.mn. Oromoota) należy do kuszyckiej grupy językowej, natomiast jeśli chodzi o cechy fizyczne wykazuje podobieństwo zarówno do grup hamickich, jak i nilockich. Określa się ich także nazwą Galla, jednak uważają to określenie za pejoratywne. Obecnie zamieszkują w większych skupiskach na terenie Etiopii i Kenii.

Wśród historyków toczy się spór o pochodzenie ludu Oromo – oni sami widzą w sobie ludność rdzenną, zamieszkującą tereny obecnej Etiopii od czasów starożytnych. Uważają, że są potomkami Nubów. Historycy etiopscy uważają natomiast, że lud ten przywędrował do Etiopii w XVI w. Oromo są językowo blisko spokrewnieni z ludnością somalijską (posiadają około 30-40% słów wspólnych).

Oromo dzielą się na klany (gosa, qomoo).

[16] DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade),Country Information Report Ethiopia, 12.08.2020, https://www.ecoi.net/en/document/2043025.html

[17] Advocacy 4 Oromia, Oromia: Oromo Culture, https://advocacy4oromia.org/oromia/oromia-oromo-culture/

[18] Advocacy 4 Oromia, Oromia: Oromo Culture, https://advocacy4oromia.org/oromia/oromia-oromo-culture/

Historycznie Oromo nigdy nie utworzyli jednego państwa, ale byli zorganizowani w małe społeczności, składające się z klanów i wiosek. Istnieją cztery główne grupy Oromo:

- zachodni Oromo, głównie w regionie Wollega, z których wielu zostało schrystianizowanych przez kościoły misyjne;
- północni Oromo, z Mecha-Tulam, współczesnego Shoa i obszaru na południu, którzy są bardziej zintegrowani z kulturą Amhara niż inne grupy Oromo, są głównie chrześcijanami Etiopskiego Kościoła Prawosławnego i mówią po amharsku;
- południowi Oromo, którzy często prowadzą pół-koczowniczy tryb życia i nie są włączeni do żadnej większej jednostki regionalnej lub religijnej;
- Borana, którzy żyją na suchym obszarze Etiopii wzdłuż granicy z Kenią.[19].

DĄŻENIA NIEPODLEGŁOŚCIOWE /SEPARATYSTYCZNE

Historycznie – grupą sprawującą władzę i pełniącą funkcje administracyjne w Etiopii są Amharowie. To oni już od czasów historycznych stanowili kamień węgielny etiopskich miast, w szczególności Addis Abeby, podczas gdy Oromo tradycyjnie zajmowali się rolnictwem i pasterstwem. Wraz z kolonizacją i rozwojem handlu, Oromo stawali się coraz bardziej marginalizowani, zaś urzędnicy i biznesmani amharscy zyskiwali status społeczny i bogactwo. Znajomość urzędowego języka oraz tradycje społeczno-ekonomiczne sprawiły, że Amharowie stali się większością na terenie etiopskich miast, automatycznie mając lepszy dostęp do edukacji, służby zdrowia, rynku pracy, a co za tym idzie – do awansu społecznego. Z kolei Oromo, mając, jako społeczność, mniejsze możliwości zdobywania wykształcenia (np. z powodu nieznajomości amharskiego) automatycznie mają mniejsze możliwości znalezienia pracy na wyższych stanowiskach i w administracji. Zatem Oromo, pozostając na terenach wiejskich, mają mniejsze dochody, mniejsze możliwości awansu i są bardziej narażeni na konsekwencje klęsk żywiołowych, np. susz.[20][21] Wszystkie te zjawiska sprawiły, że większość ludności narodowości Oromo czuła się przez wiele lat wykluczona i pozbawiona wpływu na proces decyzyjny w kraju, jednocześnie stanowiąc bardzo dużą siłę polityczną.[22][23] Z kolei po obaleniu reżimu komunistycznego w początku lat 90-tych awans społeczny uzyskali Tigrajczycy, sami

[19] UKHO (UK Home Office), Country Policy and Guidance Note Ethiopia: Oromos[Version 3.0], 11.2019, https://www.ecoi.net/en/file/local/2020251/ETH CPIN Oromos Archive.pdf,

[20] Okey Africa; How The Oromo Protests Are Exposing Ethiopia's Longstanding Political Vulnerabilities; http://www.okayafrica.com/news/oromo-protests-expose-ethiopias-political-vulnerability/

[21] University of Tennessee; Urban Centers in Oromia: Consequences of Spatial Concentration of Power in Multinational Ethiopia; 01/2010, http://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1095&context=utk_socopubs

[22] UKHO (United Kingdom: Home Office), Country Information and Guidance Note - Ethiopia: Oromos and the 'Oromo Protests', 05/12/2016, http://www.refworld.org/docid/5852c6e54.html

[23] University of Tennessee; Urban Centers in Oromia: Consequences of Spatial Concentration of Power in Multinational Ethiopia; 01/2010 w: http://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1095&context=utk_socopubs

będąc nieliczną grupą etniczną, ale bardzo wpływową w strukturach władzy partii rządzącej EPRDF i aparacie bezpieczeństwa.[24]

Historycznie rzecz biorąc, Amharowie często nie byli kojarzeni z odrębną grupą etniczną, a z pewną elitą, która rządzi państwem – Etiopią. Osoby, które chciały awansu społecznego, przyjmowały język i kulturę Amharów, co było postrzegane jako naturalna kolei rzeczy. Amharowie opowiadali się zatem zawsze za istnieniem Etiopii, jako całości i popierali próby centralizacji. Działo się tak właściwie, dopóki dostrzegali swoją rolę jako wiodącą. Zmiany społeczne ostatnich lat jednak doprowadziły do zmiany tej optyki, kiedy okazało się, że inne ludy tworzące Etiopię, postrzegają inaczej historię i swoją rolę we współczesnym państwie, a także zaczęły domagać się przedefiniowania stosunków etnicznych, relacji społecznych, a także dostępu do bardziej dochodowych gałęzi gospodarki, bez konieczności ulegania amharyzacji. W Etiopii zaczęły pojawiać się narracje o brutalnej kolonizacji i pozbawianiu narodowej tożsamości innych grup przez amharską elitę, a także o wyzysku. Symbole państwowości etiopskiej, takie jak postać cesarza Menelika II, który zjednoczył wiele regionów w jedno państwo, a następnie pokonał Włochów w bitwie pod Aduą, zwłaszcza przez historyków Oromo zaczęły być przedstawiane jako symbole opresji i przymusu. Ponadto kością niezgody okazała się być też kwestia statusu stolicy kraju Addis Abeby, która powstała jako amharskie miasto, jednak jest w całości otoczona terytoriami stanu Oromia.[25]

Zmiany społeczne, wprowadzone po 1990 r., wzrost dostępu do edukacji wiejskiej ludności Oromo, a także wprowadzenie nauczania w ich własnym języku spowodowały także wzrost aspiracji wśród młodzieży oromskiej. Na to nałożyły się konflikty własnościowe, związane z próbami wywłaszczenia rolników oromskich pod rozbudowę stolicy, Addis Abeby. Kumulacja tych czynników doprowadziła do erupcji protestów społecznych w Oromii, począwszy od 2015 r. Pośrednią konsekwencją tych zmian było powołanie na urząd prezydenta młodego polityka, **Ahmeda Abiy**, pochodzącego z mieszanego małżeństwa, którego ojciec pochodził z grupy etnicznej Oromo.[26] Reformy Abiy, mające na celu wyrównanie szans między grupami etnicznymi oraz centralizacja władzy, by zapobiegać podziałom wewnętrznym w strukturze władzy, przyniosła nasilenie konfliktów etnicznych. Grupy odsunięte od władzy, takie jak Amhara czy Tigre postrzegają ją jako preferowanie i faworyzowanie Oromo. Oromo zaś generalnie uznają je jako niewystarczające i nie realizujące w swej istocie interesu narodowego ludności Oromo.[27][28][29]

Po zmianach społecznych nastąpiła też znacząca zmiana świadomościowa. Zmiany w strukturach władzy, mające w domyśle na celu zmniejszenie roli czynnika etnicznego, wprowadzane przez prezydenta Ahmeda Abiy, przyczyniły się

[24] BBC News, Why Ethiopia's 'alphabet generation' feel betrayed by Abiy 09.06.2021, https://www.bbc.com/news/world-africa-57524513

[25] Ethiopia Insight, Amhara nationalism at the polls in Ethiopia, 07.06.2021, https://www.ethiopia-insight.com/2021/06/07/amhara-nationalism-at-the-polls-in-ethiopia/

[26] BBC News, Why Ethiopia's 'alphabet generation' feel betrayed by Abiy 09.06.2021, https://www.bbc.com/news/world-africa-57524513

[27] Ethiopian policy institute, How Abiy's Tyranny, Failed Leadership, and the Persecution of Amhara Caused the Latest War in Ethiopia?, 02.11.2024, https://ethiopianpolicy.com/2024/11/02/how-abiys-tyranny-failed-leadership-and-the-persecution-of-amharas-caused-the-latest-war-in-ethiopia/

[28] Borkena, Why Abiy Ahmed is Positioned Towards Oromo-Centric Politics, 12.05.2024, https://borkena.com/2024/05/12/ethiopia-why-abiy-ahmed-is-positioned-towards-oromo-centric-politics/

[29] Curate Oromia, Ethiopia at a Crossroads, 21.01.2025, https://curateoromia.com/ethiopia-at-a-crossroads-the-fragile-reign-of-prime-minister-abiy-ahmed/

paradoksalnie do narastania konfliktów, gdyż w ich rezultacie każda z dominujących grup poczuła się zagrożona. Doprowadziło to do ożywienia się tendencji separatystycznych i nacjonalistycznych w większości regionów. Wzrastająca rywalizacja między grupami etnicznymi przerodziła się w otwartą przemoc.[30].

STATUS PRAWNY GRUPY: PRAWO I PRAKTYKA

PODSTAWOWE AKTY PRAWNE REGULUJĄCE STATUS GRUPY

Po obaleniu komunistycznego reżimu partii Derg w 1991 r., **Etiopski Ludowy Front Rewolucyjno-Demokratyczny (EPRDF)** zmienił scentralizowany model zarządzania krajem i wprowadził federalistyczną strukturę państwa i przyznał narodom i grupom etnicznym dużą dozę autonomii w stanach, w których dana grupa stanowi większość.[31]

Artykuł 25 Konstytucji Etiopii stwierdza, że wszyscy obywatele są równi wobec prawa i należy im się jednakowa ochrona, niezależnie od rasy, narodowości, koloru skóry, płci, języka, religii, urodzenia, opinii politycznych. Artykuł 46 stwierdza natomiast, że regiony Etiopii będą utworzone na podstawie *„języka, tożsamości i za zgodą ludzi je zamieszkujących*". Regiony więc utworzone zostały na podstawie podziału etnicznego. Konstytucja gwarantuje także każdej grupie etnicznej możliwość mówienia w swoim języku i zachowania swojej kultury. Każda grupa etniczna ma konstytucyjne prawo do samostanowienia, w tym także prawo do posiadania własnej prowincji w ramach etiopskiego systemu federalnego.[32]

Nowa konstytucja przekształciła stosunki etniczne w całym kraju - z jednej strony każda z grup etnicznych zyskała pewną dozę sprawczości i możliwość pielęgnacji swojej kultury, jednak wszystkie osoby, które mieszkały poza granicami swojego regionu, stały się nagle mniejszością narodową.[33]

OBYWATELSTWO

Oromo dysponują w Etiopii pełnią praw obywatelskich.

Dorosłym obywatelom Etiopii jest wydawana karta meldunkowa (***kebele card***). Jest to najważniejsza forma identyfikacji w Etiopii. Jest wydawana przez władze gminy ***(kebele)***, a w Addis Abebie przez władze dystryktu ***(woreda)***. W niektórych

[30] Ethiopia Insight, Amhara nationalism at the polls in Ethiopia, 07.06.2021, https://www.ethiopia-insight.com/2021/06/07/amhara-nationalism-at-the-polls-in-ethiopia/

[31] Ethiopian Government Portal, Tigray Regional State, https://www.ethiopia.gov.et/regional-states/tigray-regional-state/

[32] Khaliq B, The State of Minorities – Misaal b/d http://www.misaal.ngo/wp-content/uploads/2019/02/afghanistan.pdf

[33] Ethiopia Insight, Persecuted Amharas have nowhere left to flee to, 29.05.2024, https://www.ethiopia-insight.com/2024/05/29/persecuted-amharas-have-nowhere-left-to-flee-to/

dystryktach/gminach do karty jest wpisywane pochodzenie etniczne, chociaż nie jest to regułą.[34]

PRAWA WYBORCZE

Konstytucja gwarantuje przedstawicielom wszystkich narodów reprezentację parlamentarną w Izbie Federacji w liczbie co najmniej jednego przedstawiciela plus po jednym przedstawicielu na każdy milion ludzi. Poszczególne stany wybierają także swoje zgromadzenia.[35][36]

PRAWO DO UŻYWANIA WŁASNEGO JĘZYKA

Język amharski jest językiem urzędowym w Etiopii.[37][38] Język Oromo jest oficjalnym językiem roboczym w stanie Oromia.[39]

W miastach takich jak Addis Abeba czy Dire Dawa używany jest amharski jako oficjalny język.[40] Oromiffaa jest nauczany jako przedmiot na terenie Addis Abeby. Nie jest nauczany w drugim co do wielkości mieście - Dire Dawa.[41]

Nauczanie w języku Oromiffaa jest prowadzone w stanie Oromo od początku lat 90-tych, po upadku reżimu marksistowskiego.[42]

OBECNOŚĆ W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Brak jest szczegółowych informacji, dotyczących ograniczeń dla Oromo, jeśli chodzi o sprawowanie urzędów i inne działania publiczne. Szeroko znanym faktem jest to, że prezydent Ahmed Abiy posiada ojca narodowości Oromo, co ma do dowodzić równouprawnienia tej grupy etnicznej.[43]

34 Finnish Immigration Service, Etiopia Internal relocation to Addis Ababa; freedom of movement, internal displacement, security and socio-economic situation in Addis Ababa, situation of IDPs, ethnicity and religion[KT825], 12.07.2024, https://coi.euaa.europa.eu/administration/finland/PLib/825_Etiopia.docx

35 Aiga forum; The constitutional arrangement of Ethiopia's multinational federalism 16/08/2016, http://aigaforum.com/article2016/ethiopia-multinational-federalism-part2.htm

36 DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade),Country Information Report Ethiopia, 12.08.2020, https://www.ecoi.net/en/document/2043025.html

37 Britannica, Ethnic groups and languages, https://www.britannica.com/place/Ethiopia/Religion

38 DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade),Country Information Report Ethiopia, 12.08.2020, https://www.ecoi.net/en/document/2043025.html

39 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook 05.03.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ethiopia/#government

40 Diriba, Bereket, Urban contestation in Dire Dawa City, RVI (Rift Valley Institute), 2025, https://riftvalley.net/wp-content/uploads/2025/01/Urban-Contestation-in-Dire-Dawa_FINAL.pdf

41 Diriba, Bereket, Urban contestation in Dire Dawa City, RVI (Rift Valley Institute), 2025, https://riftvalley.net/wp-content/uploads/2025/01/Urban-Contestation-in-Dire-Dawa_FINAL.pdf

42 BBC News, Why Ethiopia's 'alphabet generation' feel betrayed by Abiy, 19.06.2021, https://www.bbc.com/news/world-africa-57524513

43 Ethiopia Insight, Amhara nationalism at the polls in Ethiopia, 07.06.2021, https://www.ethiopia-insight.com/2021/06/07/amhara-nationalism-at-the-polls-in-ethiopia/

Według niektórych opinii, wzrasta liczba Oromo w strukturach bezpieczeństwa, w tym wojsku i policji. Niektóre źródła wiążą to jednakże z nielegalnym poborem.[44]

PRAWA WŁASNOŚCI

W Etiopii ziemia rolna należy do państwa, jednak poszczególne osoby posiadają prawo do dzierżawy działek, które można dziedziczyć. W praktyce bardzo często działki są tak małe, że nie starcza ziemi dla wszystkich dzieci.[45]

DOSTĘP DO RYNKU PRACY

Oromo są społecznością tradycyjnie wiejską i z rolnictwa żyło do niedawna co najmniej 90% ludności Oromii. W stanie Oromia regionalne służby bezpieczeństwa i policja składają się przede wszystkim z etnicznych Oromo. Na poziomie federalnym, składają się z ludności o mieszanym pochodzeniu etnicznym.[46]

Generalnie nie ma żadnych formalnych barier dla Oromo, jeśli chodzi o podejmowanie pracy, problemem pozostaje wysokie bezrobocie. [47]

Na terenie dużych miast, takich jak Dire Dawa (ale także zapewne Addis Abeba) dochodzi często do rywalizacji między grupami etnicznymi. Urzędnicy obsadzani na stanowiskach publicznych pozostają punktem spornym i przedmiotem kontroli przez konkurujące ze sobą podmioty polityczne, co rodzi żądania lepszej reprezentacji.[48]

ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA

PARTIE POLITYCZNE

Po obaleniu komunistycznego reżimu partii Derg w 1991 r., powstała jedna centralna partia rządząca **Etiopski Ludowy Front Rewolucyjno-Demokratyczny (EPRDF),** który posiadał swoje etniczne odgałęzienia. W przypadku Oromów, nazywało się ono Ludowo-Demokratyczna Organizacja Oromo (Oromo People Democratic Organization) OPDO. W samej EPRDF dominująca rolę odgrywali jednak Tigrajczycy, piastujący najwyższe stanowiska w rządzie federalnym. Po nominowaniu Ahmeda Abiy na prezydenta, pochodzącego z ludu Oromo, wprowadził on zmiany, mające na celu wyrównanie wpływów między różnymi grupami etnicznymi w aparacie partii rządzącej, a także zlikwidowanie regionalnych antagonizmów. Zlikwidował więc

[44] Addis Standard, News: Oromia residents report widespread forced conscription, allege detentions, 'extortion' by gov't forces, 20.11.2024, https://addisstandard.com/oromia-residents-report-widespread-forced-conscription-allege-detentions-extortion-by-govt-forces/

[45] The New Humanitarian, “I am going to Saudi Arabia, or my grave”: The exodus of Ethiopia’s frustrated youth, 23.04.2025, https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2025/04/23/ethiopia-frustrated-youth-south-south-migration-africa

[46] UKHO (United Kingdom: Home Office), Country Information and Guidance Note - Ethiopia: Oromos and the 'Oromo Protests', 05/12/2016, http://www.refworld.org/docid/5852c6e54.html

[47] The New Humanitarian, “I am going to Saudi Arabia, or my grave”: The exodus of Ethiopia’s frustrated youth, 23.04.2025, https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2025/04/23/ethiopia-frustrated-youth-south-south-migration-africa

[48] Diriba, Bereket, Urban contestation in Dire Dawa City, RVI (Rift Valley Institute), 2025, https://riftvalley.net/wp-content/uploads/2025/01/Urban-Contestation-in-Dire-Dawa_FINAL.pdf

EPRDF oraz jej regionalne odnogi, wprowadzając w jej miejsce zcentralizowaną partię o nazwie **Prosperity Party (PP)**. Dominuje ona zarówno na szczeblu federalnym, jak i w regionach.[49]

Obecnie w parlamencie federalnym nie zasiada żadna partia regionalna, reprezentująca wyłącznie interesy Oromo. Istnieje natomiast legalna organizacja **Oromo Federalist Congress**, powstała w 2012 r.[50]

Natomiast największą partią opozycyjną jest **Oromo Liberation Front (OLF)**. Partia powstała w grudniu 1973 r. W czasie rządów prezydenta Menesa Zenawiego była zdelegalizowana ze względu na prowadzoną działalność zbrojną. Po objęciu urzędu przez Ahmeda Abiy, w kwietniu 2018r. zawarto porozumienie z wieloma opozycyjnymi grupami politycznymi, w tym OLF. Umożliwiono poszukiwanym liderom OLF na powrót z emigracji, a oni zobowiązali się do złożenia broni i prowadzenia walki metodami politycznymi, a nie zbrojnymi.[51]

Według OLF, mimo legalizacji organizacji w 2018r., nie została ona dopuszczona do uczciwego procesu politycznego, a w regionie dominującą pozycję zachowała prorządowa partia OPDO, wcielona po pewnym czasie do pro-rządowej Prosperity Party. Poczucie marginalizacji wśród kadr OLF doprowadziło do wznowienia walk już w 2019r.[52]

Dla wielu Oromo OLF pozostaje symbolem walki i oporu, jednakże samo OLF składa się z różnych frakcji o zróżnicowanych celach, które często pozostają ze sobą w sporze. Także poparcie dla OLF nie jest równoznaczne z formalnym członkostwem.

ORGANIZACJE SPOŁECZNE I KULTURALNE

W dostępnych źródłach brak jest informacji na temat organizacji społecznych lub kulturalnych, reprezentujących Oromo.

NIELEGALNE ORGANIZACJE, W TYM ZBROJNE

Zbrojnym skrzydłem OLF jest **Oromo Liberation Army** zwana także **OLF Shane**. Jest ona uznana przez władze za organizację terrorystyczną.[53]

W sierpniu 2018 r. w Asmarze w Erytrei podpisano porozumienie między Frontem Wyzwolenia Oromo (OLF) a Demokratyczną Partią Oromo (ODP). Porozumienie miało na celu umożliwienie OLF – wcześniej uznanej przez rząd Etiopii za organizację

[49] BBC News, Why Ethiopia's 'alphabet generation' feel betrayed by Abiy, 19.06.2021, https://www.bbc.com/news/world-africa-57524513

[50] Wikipedia, List of political parties in Ethiopia, https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_political_parties_in_Ethiopia

[51] Human Rights Watch (Author): Ethiopia: Civilians in Western Oromia Left Unprotected; Armed Group Kills Hundreds of Amharas in June Massacre; Independent Inquiries Needed, 31.08.2022, https://www.ecoi.net/en/document/2078287.html

[52] OLF-OLA, About the OLF-OLA, https://www.olf-olahq.org/about

[53] DIS (Danish Immigration Service), Ethiopia; Security situation in Amhara, Oromia and Tigray regions and return, 10.2024, https://us.dk/media/10725/coi-ffm-report-ethiopia-security-situation-october-2024.pdf

terrorystyczną i w większości wygnanej podczas rządów EPRDF – powrót do Etiopii, rozbrojenie swoich bojowników i zaangażowanie się w pokojową działalność opozycyjną. Nie doszło jednak do uporządkowanego programu rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji, a w OLF szybko pojawiły się podziały dotyczące oceny porozumienia. Odmawiając rozbrojenia, w październiku 2018 r. zachodnie skrzydło militarne OLF – OLA pod przywództwem **Jaala Marroo** – zerwało więzi z partią i utworzyło własny sztab dowodzenia w Wollega, skąd następnie prowadziło walkę zbrojną o samostanowienie ludu Oromo. W maju 2021 r. rząd Etiopii umieścił OLA, którą nazywa **„OLF Shene"**, na liście organizacji terrorystycznych.[54]

W związku z tym rozłamem, od 2018r. w zachodniej i południowej Oromii często dochodzi do ataków z udziałem OLA. Atakowane są posterunki policji i wojska, a także społeczności amharskie, zamieszkujące ten region.[55] W wyniku tych działań armia etiopska wzmocniła swoją obecność w regionie zachodniej i południowej Oromii, ustanawiając tam posterunki kontrolne i rozpoczynając operację zbrojną przeciw nielegalnym bojówkom.[56] OLA atakowała urzędników rządowych i cywilne budynki administracji. Generalnie niskoskalowe ataki miały na celu głównie zdobycie środków finansowych na dalsze prowadzenie walk.[57]

W maju 2021r. OLA poparła tigrajskich rebeliantów z TPLF (**The Tigrayan People's Liberation Front**) przeciwko rządowi federalnemu.[58] W maju 2021 r. rząd Etiopii umieścił OLA, którą nazywa **„OLF Shene"**, na liście organizacji terrorystycznych.[59]

Sytuacja pogorszyła się w 2022r. OLA zaczęła przeprowadzać ataki na amharskie wioski i przejęła kontrolę nad niektórymi terytoriami i zaczęła prowadzić rekrutację do oddziałów, napadać na więzienia i posterunki policji w celu przejęcia broni i uwolnienia więźniów.[60] OLA jest finansowana przez ludność Oromo mieszkającą nie tylko w Etiopii, ale zwłaszcza zagranicą. Grupa nie jest dobrze uzbrojona, a zasoby broni pochodzą głównie z rabunku posterunków policji i wojska. Możliwe, że są także częściowo przemycane przez granicę z Sudanem i Południowym Sudanem.[61]

54 Rift Valley Institute, ETHIOPIA CONFLICT TREND ANALYSIS: WESTERN OROMIA, 2023, https://riftvalley.net/publication/conflict-trend-analysis-western-oromia/

55 Amnesty International (Author): Ethiopia: Authorities must investigate massacre of ethnic Amhara in Tole, 21.07.2022, https://www.ecoi.net/en/document/2075904.html

56 Human Rights Watch (Author): Ethiopia: Civilians in Western Oromia Left Unprotected; Armed Group Kills Hundreds of Amharas in June Massacre; Independent Inquiries Needed, 31.08.2022, https://www.ecoi.net/en/document/2078287.html

57 The New Humanitarian, As violence subsides in Tigray, Ethiopia's Oromia conflict flares, 12.01.2023, https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2023/01/12/Ethiopia-Oromia-conflict-OLA

58 Landinfo, Ethiopia Armend conflict and political opposition in Oromia, 29.05.2023, https://landinfo.no/wp-content/uploads/2023/05/Landinfo-report-Ethipia-Armed-conflict-and-political-opposition-in-Oromia-24022023.pdf

59 Rift Valley Institute, ETHIOPIA CONFLICT TREND ANALYSIS: WESTERN OROMIA, 2023, https://riftvalley.net/publication/conflict-trend-analysis-western-oromia/

60 The New Humanitarian, As violence subsides in Tigray, Ethiopia's Oromia conflict flares, 12.01.2023, https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2023/01/12/Ethiopia-Oromia-conflict-OLA

61 Landinfo, Ethiopia Armend conflict and political opposition in Oromia, 29.05.2023, https://landinfo.no/wp-content/uploads/2023/05/Landinfo-report-Ethipia-Armed-conflict-and-political-opposition-in-Oromia-24022023.pdf

ORGANY PAŃSTWA WOBEC GRUPY

STOSOWANIE ŚRODKÓW PRAWNYCH, ADMINISTRACYJNYCH, POLICYJNYCH LUB SĄDOWYCH. DYSKRYMINUJĄCE KARANIE

Region Oromo. Według Etiopskiej Komisji Praw Człowieka (EHRC), jedną z cech charakterystycznych konfliktu w Oromii jest stosowanie brutalnych metod przez liczne grupy zbrojne, w tym przypadki atakowania cywilów, urzędników i pracowników instytucji publicznych, a także liczne akty zemsty i odwetu. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest fakt, iż Oromia jest regionem o największej liczbie aresztowanych i zatrzymanych osób, które są podejrzane przez siły bezpieczeństwa o wspieranie lub powiązanie ze zbrojnymi grupami opozycyjnymi. W większości przypadków osobom zatrzymanym nie przedstawia się jednak formalnych zarzutów. Władze tworzą nieformalne ośrodki detencyjne, ponieważ więzień jest zbyt mało w porównaniu z dużą liczbą osób zatrzymanych. Nasilone aresztowania mają miejsce szczególnie w zachodniej i południowej Oromii. [62]

Osoby najczęściej zatrzymywane i aresztowane to:

- członkowie Oromo Liberation Army (OLA) oraz osoby w jakikolwiek sposób podejrzewane o wspieranie bojowników;

- osoby, które wyrażają poparcie dla celów i metod OLA, w tym werbalnie lub w mediach społecznościowych;

- przywódcy i członkowie politycznego skrzydła Oromo Liberation Front (OLF);

- rodziny aktywnych członków OLA i w niektórych przypadkach OLF.[63]

- a także osoby podejrzane o finansowe lub logistyczne wspieranie organizacji[64]

Ponadto istnieją doniesienia o zatrzymaniach i przymusowym poborze chłopców Oromo do oddziałów wojskowych.[65][66]

Według Międzynarodowej Komisji Ekspertów ds. Praw Człowieka, aresztowań dokonywała głównie policja federalna i regionalna Oromia, siły specjalne Oromii, a w niektórych przypadkach także armia federalna. Często towarzyszyło im bicie i tortury, a zatrzymywane kobiety mogą doświadczać przemocy seksualnej. Mimo że

62 DIS (Danish Immigration Service), Ethiopia; Security situation in Amhara, Oromia and Tigray regions and return, 10.2024, https://us.dk/media/10725/coi-ffm-report-ethiopia-security-situation-october-2024.pdf

63 DIS (Danish Immigration Service), Ethiopia; Security situation in Amhara, Oromia and Tigray regions and return, 10.2024, https://us.dk/media/10725/coi-ffm-report-ethiopia-security-situation-october-2024.pdf

64 Netherlands Ministry of Foreign Affairs, General Country of Origin Information Report on Ethiopia, 31.01.2024, https://www.ecoi.net/en/file/local/2105577/General Country of Origin Information Report Ethiopia January 2024.pdf

65 VOA (Voice of America), Report says Ethiopia forces military recruitment, including minors, 10.01.2025, https://www.voanews.com/a/ethiopia-accused-of-forced-military-recruitment-including-minors/7932201.html

66 The Reporter, EHRC condemns unlawful detention of minors, extortion in Oromia, 07.12.2024, https://www.thereporterethiopia.com/42872/

na terenie stanu nie obowiązuje stan wyjątkowy, struktury siłowe zachowały nadal bardzo duże wpływy w Oromii.[67]

Istnieją także doniesienia o przypadkach zatrzymywania młodych osób pod zarzutem współpracy z OLA, jednak celem jest wymuszenie łapówki za uwolnienie. Korupcja dawno wymknęła się spod kontroli, a więzienia są przepełnione.[68]

Addis Abeba. Addis Abeba nie jest strefą konfliktu, a Oromo, którzy głośno wyrażają swoje poglądy polityczne, są w stolicy względnie bezpieczni, zwłaszcza jeśli nie angażują się w mobilizację innych osób do tzw. „działań nielegalnych". Bezpieczeństwo danej osoby zależy od tego, jak ważna jest ta osoba i jak niebezpieczna jest postrzegana przez rząd. Władze mogą postrzegać jako niebezpiecznych zwłaszcza dziennikarzy. Jak wspomniano wcześniej, jeśli dana osoba jest postrzegana jako powiązana z OLA, np. poprzez sugestywne posty w mediach społecznościowych, zostanie zatrzymana lub ukarana w inny sposób. Przykładowo niedawno Minister Pokoju został zwolniony z pracy pod zarzutem spiskowania z OLA. Był członkiem Prosperity Party, ale plotki przeciwko niemu doprowadziły do jego aresztowania. Jednakże w mieszanych etnicznie dzielnicach stolicy, samo posiadanie poglądów sprzyjających OLA, nie pociąga za sobą ryzyka przemocy.[69]

Celem władz mogą być także osoby, które organizują zbiórki finansowe na rzecz tej organizacji, albo które zbierają informacje dla nich. W szczególności dotyczy to członków partii politycznych, biznesmenów i in. W 2022 r. prowadzono aresztowania i działania filtrujące. [70]

Podobnie jak w przypadku innych grup etnicznych, policja prowadzi aresztowania w stosunku do grup, które w mniemaniu władz próbują wywołać zamieszki na tle etnicznym. 8 grudnia 2022 r. aresztowano około 97 Oromo, którzy próbowali umieścić flagi regionu Oromii w szkołach publicznych, nauczających języka Oromiffaa.[71]

22 lutego 2024 r. funkcjonariusze służb bezpieczeństwa zatrzymali **Batte Urgessę**, członka opozycyjnego OLF i francuskiego dziennikarza Antoine'a Galindo, którzy spotkali się w stolicy Etiopii, Addis Abebie. Po międzynarodowych protestach Antoine Galindo został zwolniony 29 lutego 2024 r., podczas gdy Batte pozostał w areszcie do 6 marca. 10 kwietnia 2024 r. Batte został zamordowany w swoim rodzinnym mieście w regionie Oromia. W kolejnych dniach lokalna policja ogłosiła aresztowanie 13 podejrzanych o zabójstwo, w tym młodszego brata Batte, Millo. Władze

[67] Netherlands Ministry of Foreign Affairs, General Country of Origin Information Report on Ethiopia, 31.01.2024, https://www.ecoi.net/en/file/local/2105577/General Country of Origin Information Report Ethiopia January 2024.pdf

[68] The New Humanitarian, "I am going to Saudi Arabia, or my grave": The exodus of Ethiopia's frustrated youth, 23.04.2025, https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2025/04/23/ethiopia-frustrated-youth-south-south-migration-africa

[69] DIS (Danish Immigration Service), Ethiopia; Security situation in Amhara, Oromia and Tigray regions and return, 10.2024, https://us.dk/media/10725/coi-ffm-report-ethiopia-security-situation-october-2024.pdf

[70] Netherlands Ministry of Foreign Affairs, General Country of Origin Information Report on Ethiopia, 31.01.2024, https://www.ecoi.net/en/file/local/2105577/General Country of Origin Information Report Ethiopia January 2024.pdf

[71] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Ethiopia, Civilians, Oromo, Addis Abeba, 01.01.2023-20.09.2025, dane pobrano 22.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

przetrzymywały Millo przez osiem miesięcy, pomimo nakazów sądowych wzywających do jego uwolnienia.[72]

5 września 2024 r. rząd uwolnił siedmiu wysokich rangą przedstawicieli opozycji politycznej Oromo, których władze arbitralnie przetrzymywały przez cztery lata bez postawienia zarzutów i zignorowały liczne nakazy sądowe wzywające do ich uwolnienia.[73]

POSTĘPOWANIA ODWOŁAWCZE

Osoby podejrzane o popełnienie przestępstwa mają prawo do posiadania pełnomocnika/adwokata, w tym także z urzędu. W praktyce prawa podstawowe osób zatrzymanych nie zawsze są zagwarantowane, zwłaszcza jeśli zostali aresztowani za czyny związane z terroryzmem. Na przykład nie zawsze byli informowani o przyczynie swojego aresztowania; nie zawsze mieli dostęp do zastępstwa procesowego; nie zawsze byli poddawani badaniom lekarskim w odpowiednim czasie; nie zawsze też mieli możliwość poinformowania członka rodziny o swoim aresztowaniu. Dostępność i jakość pomocy prawnej była niewystarczająca, a policja regularnie odmawia wykonania instrukcji dotyczących zwolnienia zatrzymanych.[74]

PRZYPADKI PSYCHICZNEJ I FIZYCZNEJ PRZEMOCY

ZBROJNE KONFLIKTY NARODOWOŚCIOWE i ETNICZNE

Zmiany demograficzne, rozwój społeczno-ekonomiczny, a także specyficzny model federalny, oparty na etnicznych regionach, który wprowadzono w Etiopii po 1990 r., doprowadziły do emancypacji ludów, które wcześniej poddawane były próbom „amharyzacji", takich jak Oromo czy Tigraj. Poszczególne grupy etniczne posiadają swoje stany, którymi zarządzają, ale istnieje między nimi rywalizacja o wpływy i stanowiska w rządzie federalnym [przyp. WIKP]. Po śmierci premiera Melesa i mianowaniu premiera Abiya nastąpił wzrost etnicznego nacjonalizmu, wzrost działań grup zbrojnych, dążących do większej autonomii i władzy, a co za tym idzie, do rozpowszechnienia się przemocy. Konflikty etniczne wpływają na stosunki między państwem federalnym z jednej strony, a regionami opartymi na przynależności etnicznej z drugiej. Ponadto na stosunki etniczne powodują konflikty dotyczące charakteru rządów i tego, która grupa etniczna dominuje w państwie federalnym.[75]

[72] HRW (Human Rights Watch), World Report 2025 - Ethiopia, 16.01.2025, https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/ethiopia

[73] HRW (Human Rights Watch), World Report 2025 - Ethiopia, 16.01.2025, https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/ethiopia

[74] Netherlands Ministry of Foreign Affairs, General Country of Origin Information Report on Ethiopia, 31 January 2024, https://www.ecoi.net/en/file/local/2105577/General Country of Origin Information Report Ethiopia January 2024.pdf

[75] Netherlands Ministry of Foreign Affairs, General Country of Origin Information Report on Ethiopia, 31.01.2024, dostępne na: https://www.ecoi.net/en/file/local/2105577/General Country of Origin Information Report Ethiopia January 2024.pdf

We wrześniu 2020 r. w Etiopii rozpoczął się krwawy konflikt wewnętrzny na północy kraju, który objął zasięgiem prowincje: Tigraj, Amhara, Afar, a następnie Oromo. Nielegalne oddziały zbrojne, w tym m.in. etniczne bojówki: **Tigrajski Ludowy Front Wyzwolenia (Tigray People's Liberation Front – TPLF)**, **Front Wyzwolenia Oromo (Oromo Liberation Front – OLF)**, **Armia Wyzwolenia Oromo (Oromo Liberation Army – OLA),** etniczne bojówki amharskie **Fano**, jak również bojówki innych grup etnicznych: Afarów, Agawów, Somalijczyków itp. często dopuszczały się aktów przemocy wobec ludności cywilnej z innych grup etnicznych, dokonując niekiedy rzezi na wielką skalę.[76] Amharowie początkowo poparli rząd centralny w konflikcie z Tigrajczykami. Oddziały Amharów nie tylko pomogły pokonać powstanie w Tigraju, ale zachęceni Amharowie zaczęli „odzyskiwać" ziemie przyporządkowane administracyjnie do innych stanów, najpierw w Tigraju, a potem w innych regionach, co wywołało falę odwetu na amharskiej ludności cywilnej tam mieszkającej, w szczególności w stanie Oromia i Benishangul Gumuz.[77]

W 2022 r. amharskie bojówki Fano zabiły co najmniej kilkaset etnicznych Oromo w różnych incydentach, głównie na terenie Oromii. Największy z nich miał miejsce w miejscowości Horo Gudru w Oromii, gdzie zginęło co najmniej 35 osób, a według niektórych źródeł – 80. W kolejnych latach przemoc była kontynuowana na mniejszą skalę. 15 czerwca 2024 r., bojówki amharskie zaatakowały cywilów Oromo podczas ceremonii ślubnej, używając granatów i broni palnej w dystrykcie West Shewa w Oromii. Zginęło, według różnych szacunków, od 20 do 50 osób, w tym nowożeńcy. Atakujący spalili także domy, a mieszkańcy tych okolic zostali wysiedleni.[78] Ataki Fano miały miejsce sporadycznie na wiosnę i w lecie 2025 r. Atak na wieś Oromo Hoonaa Gaalesaa w Horro Guduru Wollega w sierpniu 2025 r. spowodował śmierć 30 cywilów i przesiedlenie kilku tysięcy mieszkańców. Uciekinierzy opowiadali o przypadkach okaleczeń, podpaleń żywcem oraz rabunku. Miejscowi oskarżają rząd o celowe narażanie ludności z uwagi na przymusowe rozbrojenie bojówek.[79]

W wyniku rewanżu, od 2022 r. tysiące Amharów zostało zabitych i wypędzonych ze stanu Oromia przez nielegalne bojówki OLF-Shane (OLA). Z ich rąk zginęło w 2022 r. ponad 1000 cywilów, w 2023 r. - 210 cywilów, w 2024 r. – 319 cywilów, a w pierwszych ośmiu miesiącach 2025 r. – 164 osoby.[80] Najpoważniejszym atakiem było ostrzelanie 18 czerwca 2022 r. wioski Tole Kebele w strefie West Wollega przez oddziały OLA (OLF Shane). Zabito wówczas co najmniej 338 osób narodowości amharskiej. Organizacja nie przyznała się do winy. Od jesieni 2022 r. do chwili obecnej zanotowano także wiele podobnych przypadków o mniejszej skali. Ataki miały miejsce głównie w strefach/zonach stanu Oromia: South West Shewa, North Shewa, East Shewa i Arsi.[81]

---

76 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Ethiopia, Civilians, Oromo, 01.01.2023-20.09.2025, dane pobrano 22.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

77 Ethiopia Insight, Persecuted Amharas have nowhere left to flee to, 29.05.2024, https://www.ethiopia-insight.com/2024/05/29/persecuted-amharas-have-nowhere-left-to-flee-to/

78 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Ethiopia, Civilians, Oromo, Oromia,01.01.2023-20.09.2025, dane pobrano 22.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

79 Martin Plaut, Fano Amhara Militias Escalate Atrocities Against Oromo Civilians in Oromia, 18.09.2025, https://martinplaut.com/2025/09/18/fano-amhara-militias-escalate-atrocities-against-oromo-civilians-in-oromia/

80 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Ethiopia, Civilians, OLF OLA, 01.01.2023-20.09.2025, dane pobrano 22.10.2025, dane pobrano 15.01.2024, https://acleddata.com/data-export-tool

81 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Ethiopia, Civilians, Oromo, 01.01.2023-20.09.2025, dane pobrano 22.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

Generalnie, najwięcej ataków na ludność narodowości Oromo odnotowano w stanie Oromia, Amhara, Gambela i Benshangul/Gumuz.[82]

POZOSTAŁE AKTY PRZEMOCY

12 października 2022 r. grupa Amharów wdarła się do szkoły podstawowej w Addis Abebie i uszkodziła materiały dydaktyczne do nauki języka Oriffaa, a także pobiła uczniów i nauczycieli, a następnie zniszczyła flagę Oromii.[83]

Brak informacji o podobnych incydentach w późniejszym okresie.

ORGANY ŚCIGANIA WOBEC PRZEDSTAWICIELI DANEJ GRUPY

Większość naruszeń praw człowieka w regionach Amhara (Fano), Oromia (OLA), a także Benishangul-Gumuz jest spowodowana nielegalnymi działaniami ugrupowań zbrojnych. Wojsko oraz służby bezpieczeństwa Etiopii prowadzą aktywne operacje zbrojne w stanach Amhara i częściowo Oromo w celu przywrócenia bezpieczeństwa i ochrony cywilów przez atakami bojówek, jednakże niekiedy działania te również przyczyniają się do wzrostu przemocy w regionie, a niekiedy ataków na cywilów i masowych przesiedleń. Ponadto sytuacja w tych regionach spowodowała, że zamiast chronić cywilów, służby bezpieczeństwa musiały się zająć przede wszystkim „ochroną siebie".[84]

MOBILNOŚĆ SPOŁECZNA GRUPY

Przemieszczanie się po kraju. Władze nakładają niekiedy restrykcje dotyczące przemieszczania się po kraju, związane ze stanem nadzwyczajnym i godziną policyjną. Punkty kontrolne i ścisłe kontrole ustanowiono na drogach prowadzących do Addis Abeby, a także na granicach między regionami, zwłaszcza między Oromią a Amharą. Środki te mają na celu przeciwdziałanie infiltracji stolicy przez członków grup zbrojnych OLA i Fano, którzy mogą dążyć do przeprowadzenia działań destabilizujących sytuację w mieście. Wiele sił bezpieczeństwa w Addis Abebie i Oromii zostało rozmieszczonych, aby zapobiec takiej sytuacji.[85]

Migracje wewnętrzne i zagraniczne w Oromii są znaczne. Osoby z terenów wiejskich, z licznych rodzin nie mają szans na odziedziczenie ziemi, a działki są niewielkie. Młodzi migrują do miast, gdzie nie ma jednak dla nich żadnej pracy. W tej sytuacji wielu z nich podejmuje decyzję o wyjeździe z kraju. Obecnie popularny szlak migracyjny prowadzi z Oromii do Somalilandu lub Puntlandu, stamtąd przez Jemen

[82] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Ethiopia, Civilians, Oromo, 01.01.2023-20.09.2025, dane pobrano 22.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[83] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Ethiopia, Civilians, Oromo, 01.01.2023-20.09.2025, dane pobrano 22.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[84] Netherlands Ministry of Foreign Affairs, General Country of Origin Information Report on Ethiopia, 31 January 2024, https://www.ecoi.net/en/file/local/2105577/General Country of Origin Information Report Ethiopia January 2024.pdf

[85] Netherlands Ministry of Foreign Affairs, General Country of Origin Information Report on Ethiopia, 31 January 2024, https://www.ecoi.net/en/file/local/2105577/General Country of Origin Information Report Ethiopia January 2024.pdf

do Arabii Saudyjskiej. Obecnie Oromię opuszcza około 100-200 tys. osób rocznie. O ile sam wyjazd jest zapewniany przez przemytników ludzi bezpłatnie, o tyle na późniejszych etapach młodzi ludzie i ich rodziny są zmuszane do zapłaty okupu, a sami cudzoziemcy – źle traktowani. Niektórzy w miastach Somalilandu i Putlandu są zmuszani do najgorszych prac, zanim ruszą dalej.[86] Istnieją doniesienia o wzmożonej rekrutacji młodych migrantów Oromo w szeregi Państwa Islamskiego na terenie Puntlandu.[87]

Wewnętrzni uchodźcy. Według danych IOM, w sierpniu 2024 r. w stanie Oromia zarejestrowanych było 750 tys. osób wewnętrznie przesiedlonych (ok. 39% wszystkich przesiedlonych w Etiopii). W ciągu roku liczba ta zmalała o ponad 100 tys. osób, a część uchodźców powróciła do domów. Większość uchodźców znalazła schronienie u rodziny i znajomych, część utworzyła spontaniczne obozowiska, jedynie mniej niż 4% zamieszkało w obozach i miejscach zbiorowego zakwaterowania. Większość uchodźców utrzymywała się z pracy dorywczej, a 93% ludności przesiedlonej deklarowała, że żywność jest ich największą potrzebą.[88]

Przesiedleńcy wewnętrzni zostali wygnani ze swoich wiosek w kontekście trwającego konfliktu między Armią Wyzwolenia Oromo (OLA) a siłami rządowymi, ale głównie w wyniku powtarzających się ataków nielegalnej, zbrojnej organizacji etnicznej Amharów, zwanej Fano. Dystrykty graniczące z regionem Amhara, takie jak Abe Dongoro, Agemsa, Jardaga Jarte i Amuru w Horro Guduru Wollega, a także Kiramu, Gida Ayana i Gute we wschodniej Wollega, były epicentrami przesiedleń.[89]

PODSUMOWANIE

Ludność Oromo stanowi najliczniejszą grupę narodową w Etiopii, jednakże nie stanowi bezwzględnej większości. Konstytucja Etiopii gwarantuje ustrój federalny, a Oromo posiadają swój własny region Oromia, którym zarządzają. Stanowią tam większość ludności. Stanowią także znaczącą grupę w głównych miastach Etiopii, takich jak Dire Dawa i Addis Abeba. Zamieszkują także w innych regionach jako ludność mniejszościowa.

Dyskryminacja. W dostępnych źródłach informacji brak jest doniesień o systemowej i prawnej dyskryminacji Oromo przez władze Etiopii.

Postępowania administracyjne i prawne. Brak jest informacji, by władze zatrzymywały lub aresztowały osoby pochodzące z grupy Oromo tylko ze względu na ich przynależność do grupy etnicznej. W stanie Oromia, gdzie Oromo stanowią większość, na zatrzymania i aresztowania narażone są osoby, które należą lub wspierają nielegalne ugrupowania zbrojne. Młodzi ludzie mogą być jednak niekiedy

[86] The New Humanitarian, “I am going to Saudi Arabia, or my grave”: The exodus of Ethiopia’s frustrated youth, 23.04.2025, https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2025/04/23/ethiopia-frustrated-youth-south-south-migration-africa

[87] Diplomatic Insider, Islamic State in Somalia: the terrorist group’s origins, rise and recent battlefield defeats, 24.03.2025, https://diplomaticinside.com/2025/03/24/islamic-state-in-somalia-the-terrorist-groups-origins-rise-and-recent-battlefield-defeats/

[88] IOM (International Organization of Miration), Ethiopia — National Displacement Report 20 (July – August 2024), https://dtm.iom.int/reports/ethiopia-national-displacement-report-20-july-august-2024

[89] Addis Standard, In-depth: IDPs in Western Oromia suffer from lack of aid, forced returns amid volatile security, 01.11.2023, https://addisstandard.com/in-depth-idps-in-western-oromia-suffer-from-lack-of-aid-forced-returns-amid-volatile-security/

zatrzymywani tylko pod tym pretekstem w celu wymuszenia łapówek. W Addis Abebie zatrzymane mogą być osoby, prowadzące działalność polityczną, wspierającą nielegalne ugrupowania.

Przypadki przemocy. Według powszechnie dostępnych źródeł Oromo mogą być celem ataków na tle etnicznym w regionach, w których nie stanowią większości, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Brak jest informacji, by podobne akty przemocy miały miejsce w miastach.

Jednocześnie siły Oromo, m.in. członkowie nielegalnego ugrupowania zbrojnego OLA (Oromo Liberation Army), były zamieszane w zabójstwa i napaści na inne grupy etniczne oraz na przedstawicieli administracji i służb bezpieczeństwa. Z tego powodu w ciągu ostatnich lat dochodziło do masowych aresztowań osób podejrzanych o wspieranie OLA.

Migracje wewnętrzne ludności Oromo. Nie notuje się masowych ucieczek ludności Oromo ze stanu Oromo, natomiast ludność Oromo, wysiedlona z niektórych miejscowości w stanie Amhara, może schronić się na terenie stanu Oromo, ale warunki humanitarne są tam bardzo trudne ze względu na toczący się konflikt i braki w zaopatrzeniu.

Odnotowuje się zwiększony odpływ ludności Oromo do większych miast Etiopii i zagranicę ze względu na brak pracy w regionie i ciężkie warunki ekonomiczne.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji poszczególnych grup narodowościowych lub etnicznych może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o art. 13 pkt. 1 i 3 oraz art. 14 pkt. 1 i 3 Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie", „dyskryminacja", „konflikt" itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

.

BIBLIOGRAFIA

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Ethiopia, Civilians, Oromo, Addis Abeba, 01.01.2023-20.09.2025, dane pobrano 22.10.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

2. Addis Standard, In-depth: IDPs in Western Oromia suffer from lack of aid, forced returns amid volatile security, 01.11.2023, https://addisstandard.com/in-depth-idps-in-western-oromia-suffer-from-lack-of-aid-forced-returns-amid-volatile-security/

3. Addis Standard, News: Oromia residents report widespread forced conscription, allege detentions, 'extortion' by gov't forces, 20.11.2024, https://addisstandard.com/oromia-residents-report-widespread-forced-conscription-allege-detentions-extortion-by-govt-forces/

4. Advocacy 4 Oromia, Oromia: Oromo Culture, https://advocacy4oromia.org/oromia/oromia-oromo-culture/

5. African Journals Online, Ethiopian Journal of the Social Sciences and Humanities, https://www.ajol.info/index.php/ejossah/article/view/84373

6. Aiga forum; The constitutional arrangement of Ethiopia's multinational federalism 16/08/2016, http://aigaforum.com/article2016/ethiopia-multinational-federalism-part2.htm

7. Amnesty International (Author): Ethiopia: Authorities must investigate massacre of ethnic Amhara in Tole, 21.07.2022, https://www.ecoi.net/en/document/2075904.html

8. Atlas of Humanity, Ethiopia, Amhara People, https://www.atlasofhumanity.com/amhara

9. BBC News, Why Ethiopia's 'alphabet generation' feel betrayed by Abiy 09.06.2021, https://www.bbc.com/news/world-africa-57524513

10. Borkena, Why Abiy Ahmed is Positioned Towards Oromo-Centric Politics, 12.05.2024, https://borkena.com/2024/05/12/ethiopia-why-abiy-ahmed-is-positioned-towards-oromo-centric-politics/

11. Britannica, Ethnic groups and languages, https://www.britannica.com/place/Ethiopia/Religion

12. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook 05.03.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ethiopia//government

13. Curate Oromia, Ethiopia at a Crossroads, 21.01.2025, https://curateoromia.com/ethiopia-at-a-crossroads-the-fragile-reign-of-prime-minister-abiy-ahmed/

14. DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade),Country Information Report Ethiopia, 12.08.2020, https://www.ecoi.net/en/document/2043025.html

15. Diplomatic Insider, Islamic State in Somalia: the terrorist group's origins, rise and recent battlefield defeats, 24.03.2025,

https://diplomaticinside.com/2025/03/24/islamic-state-in-somalia-the-terrorist-groups-origins-rise-and-recent-battlefield-defeats/

16. Diriba, Bereket, Urban contestation in Dire Dawa City, RVI (Rift Valley Institute), 2025, https://riftvalley.net/wp-content/uploads/2025/01/Urban-Contestation-in-Dire-Dawa_FINAL.pdf

17. Diriba, Bereket, Urban contestation in Dire Dawa City, RVI (Rift Valley Institute), 2025, https://riftvalley.net/wp-content/uploads/2025/01/Urban-Contestation-in-Dire-Dawa_FINAL.pdf

18. DIS (Danish Immigration Service), Ethiopia; Security situation in Amhara, Oromia and Tigray regions and return, 10.2024, https://us.dk/media/10725/coi-ffm-report-ethiopia-security-situation-october-2024.pdf

19. Ethiopia Insight, Amhara nationalism at the polls in Ethiopia, 07.06.2021, https://www.ethiopia-insight.com/2021/06/07/amhara-nationalism-at-the-polls-in-ethiopia/

20. Ethiopia Insight, Persecuted Amharas have nowhere left to flee to, 29.05.2024, https://www.ethiopia-insight.com/2024/05/29/persecuted-amharas-have-nowhere-left-to-flee-to/

21. Ethiopian Demography and Health, http://www.ethiodemographyandhealth.org/AddisAbaba.html

22. Ethiopian Government Portal, Tigray Regional State, https://www.ethiopia.gov.et/regional-states/tigray-regional-state/

23. Ethiopian policy institute, How Abiy's Tyranny, Failed Leadership, and the Persecution of Amhara Caused the Latest War in Ethiopia?, 02.11.2024, https://ethiopianpolicy.com/2024/11/02/how-abiys-tyranny-failed-leadership-and-the-persecution-of-amharas-caused-the-latest-war-in-ethiopia/

24. Finnish Immigration Service, Etiopia Internal relocation to Addis Ababa; freedom of movement, internal displacement, security and socio-economic situation in Addis Ababa, situation of IDPs, ethnicity and religion[KT825], 12.07.2024, https://coi.euaa.europa.eu/administration/finland/PLib/825_Etiopia.docx

25. HRW (Human Rights Watch), World Report 2025 - Ethiopia, 16.01.2025, https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/ethiopia

26. HRW (Human Rights Watch), Ethiopia: Civilians in Western Oromia Left Unprotected; Armed Group Kills Hundreds of Amharas in June Massacre; Independent Inquiries Needed, 31.08.2022, https://www.ecoi.net/en/document/2078287.html

27. IOM (International Organization of Miration), Ethiopia — National Displacement Report 20 (July – August 2024), https://dtm.iom.int/reports/ethiopia-national-displacement-report-20-july-august-2024

28. Khaliq B, The State of Minorities – Misaal b/d http://www.misaal.ngo/wp-content/uploads/2019/02/afghanista n.pdf

29. Landinfo, Ethiopia Armend conflict and political opposition in Oromia, 29.05.2023, https://landinfo.no/wp-content/uploads/2023/05/Landinfo-report-Ethipia-Armed-conflict-and-political-opposition-in-Oromia-24022023.pdf

30. Martin Plaut, Fano Amhara Militias Escalate Atrocities Against Oromo Civilians in Oromia, 18.09.2025, https://martinplaut.com/2025/09/18/fano-amhara-militias-escalate-atrocities-against-oromo-civilians-in-oromia/

31. Netherlands Ministry of Foreign Affairs, General Country of Origin Information Report on Ethiopia, 31.01.2024, https://www.ecoi.net/en/file/local/2105577/General Country of Origin Information Report Ethiopia January 2024.pdf

32. Okey Africa; How The Oromo Protests Are Exposing Ethiopia's Longstanding Political Vulnerabilities; http://www.okayafrica.com/news/oromo-protests-expose-ethiopias-political-vulnerability/

33. OLF-OLA, About the OLF-OLA, https://www.olf-olahq.org/about

34. Rift Valley Institute, ETHIOPIA CONFLICT TREND ANALYSIS: WESTERN OROMIA, 2023, https://riftvalley.net/publication/conflict-trend-analysis-western-oromia/

35. Shinn D., Ofcansky T.; Ethiopia Historical Dictionary; 2013

36. The New Humanitarian, "I am going to Saudi Arabia, or my grave": The exodus of Ethiopia's frustrated youth, 23.04.2025, https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2025/04/23/ethiopia-frustrated-youth-south-south-migration-africa

37. The New Humanitarian, As violence subsides in Tigray, Ethiopia's Oromia conflict flares, 12.01.2023, https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2023/01/12/Ethiopia-Oromia-conflict-OLA

38. The Reporter, EHRC condemns unlawful detention of minors, extortion in Oromia, 07.12.2024, https://www.thereporterethiopia.com/42872/

39. UKHO (UK Home Office), Country Policy and Guidance Note Ethiopia: Oromos[Version 3.0], 11.2019, https://www.ecoi.net/en/file/local/2020251/ETH CPIN Oromos Archive.pdf,

40. UKHO (UK Home Office), Country Policy and Information Note Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army[Version 1.0], 03.2022, https://www.ecoi.net/en/document/2069997.html

41. UKHO (United Kingdom: Home Office), Country Information and Guidance Note - Ethiopia: Oromos and the 'Oromo Protests', 05/12/2016, http://www.refworld.org/docid/5852c6e54.html

42. University of Tennessee; Urban Centers in Oromia: Consequences of Spatial Concentration of Power in Multinational Ethiopia; 01/2010, http://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1095&context=utk_socopubs

43. VOA (Voice of America), Report says Ethiopia forces military recruitment, including minors, 10.01.2025, https://www.voanews.com/a/ethiopia-accused-of-forced-military-recruitment-including-minors/7932201.html

44. Wikipedia, List of political parties in Ethiopia, https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_political_parties_in_Ethiopia